

BURBA Aleksandras

**Kunigas Aleksandras
Burba**

BURBA Aleksandras (1854 10 30 Pailių k., Joniškio r., buv. Kruopių vls. - 1898 03 27 Plymute, JAV) - kunigas, tautos švietėjas, kraštotyrininkas. Mokėsi Žagarėje, 1870 - 1873 Kruopių prad. m-loje, Šiaulių g-joje, 1882 baigė Vilniaus kunigų s-ją. Metus vikaras Žasliuose, ten įvedė lietuviškus pamokslus ir lietuvišką giedojimą, per 300 savo surinktų liaudies dainų, burtų ir padavimų išsiuntė Rusijos geografų draugijai Peterburge. Aplinkinių dvarininkų skundžiamas, buvo dažnai kilnojamas iš parapijos į parapiją. Siuntinėjo eilėraščių ir korespondencijas „Aušrai“, parengė lietuviškas Mišias su gaidomis, išl. 1887 Tilžėje. Už švietėjišką tautinę veiklą 2 kartus kalintas Gardino pranciškonų vienuolyne. Parašė poemą „Senkaus Jurgis“, išleista 1889 Tilžėje. Tais pat metais emigravo į JAV, Plymute įsteigė lietuvišką parapiją, pastatydino jai bažnyčią, sutelkė lietuvių bendruomenę. Gyvendamas Lietuvoje, A. Burba palaikė ryšius su Peterburgo profesorium E. Volteriu, kuriam išsiuntė daug savo užrašytos tautosakos, 1888 - ir Vėlaičių apylinkėse užrašytą padavimą apie Luokavos kalną, daug burtų ir liaudiškų gydymo receptų, kurie 1902 išspausdinti leidinyje „Mitteilungen der littauischen literarischen Gesellschaft“. Savo užrašytų Kruopių apylinkėse dainų pluoštą išsivežė į JAV ir ten išleido. Su J. Šliūpu 1891 išleido pirmą JAV lietuvišką knygą anglų kalba „Rusijos valdžios piktadarybės Lietuvoje“.

Inf.: Burba A. *Prozaiški raštai*. 1899 - 1901; Žilinskas J. *Kun. A. Burba, Jo gyvenimas ir darbai*; MLTE, t.1.